

کودتا علیه وعده‌های سه‌گانه

آیا ائتلاف قالیاف و جلیلی

دولت چهاردهم را زمنگیر می‌کند؟

شالوده هرم رأی‌آوری مسعود پزشکیان بر ۲ وعده مهم استوار بود؛ موضوعاتی که مطالبه جدی جامعه تلقی می‌شد و البته به کلاف سردرگمی نیز در افکارعمومی و نظام اداری و سیاسی کشور تبدیل شده است. حالا بازندگان انتخابات ریاست جمهوری سعی دارند تا با کودتا علیه تحقق همین ۲ وعده، دولت را زمنگیر کنند و رأی‌دهندگان به پزشکیان را ناامید کنند. نکته عجیب اینکه طیف قالیاف و جبهه پایداری و سعید جلیلی اگرچه بالغ بر ۱۰ سال است که درگیر نزاعی ناتمام در ایام انتخابات و غیرانتخابات هستند، اما حالا در مقابله با «سه وعده مسعود پزشکیان» به ائتلافی موقت رسیده‌اند و سهوا یا عمدا در یک تقسیم کار بین خودشان، سعی دارند سهمی در سدسازی مقابل یکی از وعده‌های سه‌گانه پزشکیان داشته باشند؛ «ارتباط با دنیا، مذاکره و رفع تحریم‌ها»، «موضوع عفاف و حجاب» و «رفع فیلترینگ» مسعود پزشکیان نخستین رئیس‌جمهوری نیست که به دنبال مساله بهبود روابط با غرب، حل تنش‌های موضوع هسته‌ای ایران و در سال‌های اخیر به دنبال احیای برجام بوده‌است. از زمان دولت نخست حسن روحانی که توافق هسته‌ای امضا شد تا بعد از خروج آمریکا از برجام در دولت دوم روحانی و تلاش‌های آتی برای احیا برجام تا امروز، همیشه یک نفر همراه با حواریون خود س‌د راه جدی برای به ثمر رسیدن این تلاش‌ها بوده است؛ سعید جلیلی.

◀ **همنوایی با جلیلی‌ن!**

پیروزی پزشکیان در انتخابات، همانا وزور پرزور پایداری‌ها و جلیلیون برای تأیید نهایی قانون حجاب همان... حالا قالیاف نیز در این غالته در کنار قریب شکست‌خورده دیگر در انتخابات حضور دارد و یک ائتلاف علیه وعده عدم اجرای قانون حجاب پزشکیان، در میانه نزاع ناتمام جلیلی و قالیاف شکل گرفته است. قالیاف اگرچه بر اساس اخبار غیررسمی‌ای صرازی به اجرای این قانون ندارد و حتی به بسیاری از مفاد آن نیز انتقاداتی دارد، اما در این بین در یک تصمیم سیاسی برای اجرای این قانون در کنار نیروهای جلیلی و پایداری ایستاده است تا مانع از تحقق وعده مسعود پزشکیان و تاثیر این موضوع بر بدنه رأی‌اوشود.

◀ **وعده‌رف فیلترینگ**

وقتی در نخستین روزهای آغاز به کار دولت مسعود پزشکیان صدای محمد قسیم عثمانی در مجلس دوازدهم بلند و به هیات رییس‌ه اعتراض‌شده که چراطرحی‌که برای رفع فیلترینگ تدوین شده توسط هیات رییس‌ه اعلام وصول نمی‌شود مشخص بود که قرار است رقابتی درپروز پزشکیان برای ممانعت از رفع فیلترینگ نیز هر چه در توان دارند اجراکنند. ما چراز این قرار بود که نمایندگان نزدیک به دولت و حامیان مسعود پزشکیان در راستای تحقین این وعده دست به طراحی طرحی بزنند. طرح، اما در دستورکار قرار نگرفت و اعتراض محمدقسیم عثمانی، نماینده یوکان در مجلس مبنی بر اینکه «من طرحی دوفوریتی تهیه و تقدیم هیات رییس‌ه کردم، این طرح تمام مراحل خود را طی کرده که به جایی نرسید» بعد از این سنگ اندازی هیات رئیس‌ه مجلس بود که دولت تصمیم گرفت که مساله رفع فیلتر را از مسیر شورای عالی فضای مجازی پیش ببرد. در روزهای اخیر، اما علی ربیعی، دستیار رئیس‌دولت در امور اجتماعی از مخالفت‌های درون این‌شورا برای رفع فیلترینگ خبر داد و اظهارکرد: «نمی‌دانم چرا چند نفر در شورای عالی فضای مجازی در برابر تصمیم و قول رئیس‌جمهور به مردم مقاومت می‌کنند؛ فیلترینگ چه خاصیتی برای کشور داشته است؟» سرنوشت این وعده پزشکیان هم به دست یک کارگروه در این‌شورا افتاده است؛ کارگروهی که اعضا و روند فعالیت‌اش مجهول است و تنها چیزی که از آن معلوم است سرنوشت داستان فیلترینگ در آن است؛ مثل بسیاری از گر‌ه‌های دیگر که به دست همین دست از کارگروه‌ها سپرده و هرگز باز نشد. برخلاف تصویری که بسیاری از چهره‌های سیاسی درباره سهل‌الوصل بودن رفع فیلتر برای دولت پزشکیان داشتند، اما سنگ‌های بزرگی از سوی چهره‌های نزدیک به جلیلی و پایداری بر سر راه این وعده پزشکیان انداخته می‌شود.

◀ **کودتا علیه وعده‌های سه‌گانه**

اگر دولت پزشکیان رانسته‌بریک سه‌پایه فرض کرد، مخالفان در صورتی‌که بتوانند هر یک از این سه‌پایه را بزنند، در واقع می‌توانند ضربه محکمی به استحکامات دولت در بدنه اجتماعی‌اش بزنند و آنها را ناامید کنند؛ تا اگر دولت این چهار ساله را بتواند سر سلامت برساند، در دور دوم نتواند اندازه لازم برای پیروزی رأی جمع کند. رفع فیلترینگ در کنار رفع تحریم‌ها و مذاکرات و همچنین قانون حجاب و عفاف، زیرسایه همان چهره‌هایی است که پشت سر آنها بازندگان انتخابات اخیر قرار گرفته‌اند تا با کودتا علیه وعده‌های سه‌گانه مسعود پزشکیان، بتوانند ضرباتی کاری بر دولت وارد کنند.

شنبه
۲۴ • ۰۹ • ۱۴۰۳

۱۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ / ۱۴ دسامبر ۲۰۲۴

سال هفتم

شماره ۱۹۹۵

armanmeli.ir

گزارش «آرمان ملی» از مواجهه دولت و مجلس در ابلاغ قانون حجاب

ابلاغ قانون یا ایستادگی مقابل آن

◀ **علی نجفی تواناد رفت وگو با «آرمان ملی»:** پزشکیان از مقام رهبری توقف اجرای این قانون را تقاضا کند

مخالفت با این قانون بیان داشت: «آقایان نمایندگان که این قانون را نوشتند از ایشان خواهش می‌شود روی این قانون خط قرمزی بکشند زیرا به هیچ وجه قابل ملاحظه و تصحیح نیست و شرعیت ندارد.»
حال پرسش اینجا است که اگر دولت در مقابل این قانون ایستاد و اجرا نکرد چه اتفاقی خواهد افتاد؟ آنچه مسلم است مجلس خود می‌تواند مستقیم این قانون را به دستگاه‌های ماموریت یافته در قانون ابلاغ کند؛ اما دستگاه‌های اجرایی زیر مجموعه دولت هم این قانون را اجرا خواهند کرد؟ امری که در زمان دولت دولت احمدی‌نژاد با مجلس نیمه اتفاق افتاد و در جریان مخالفت رئیس‌دولت دهم با تشکیل وزارت ورزش و علی‌لاریجانی قانون را رسماً ابلاغ کرد. از طرفی پرسش مهم‌تر اینکه قانون حجاب به فرض ابلاغ از سوی مجلس در جامعه اجرا خواهد شد یا اینکه پس از مدتی به جهت عدم کارآیی مثل برخی قوانین در سابق از دستور کار خارج خواهد گردید. آنچه که مسلم است قبل از هر چیز باید بررسی کرد که قانونی که تصویب می‌شود قابلیت اجرا در جامعه دارد یا اینکه صرفاً نوشته شده است. لذا به نظر می‌رسد همانطور که دولت و علما معتقدند این قانون باید قبل از ابلاغ و اجرا اصلاحات بخورد و زمانی‌که قابلیت اجرا پیدا کرد به اجرا درآید.

◀ **قانون و چالش**

یک حقوق‌دان در خصوص در خصوص ابلاغ و اجرای قانون حجاب اظهار داشت: هرچند در قانون اساسی قوه مجریه به‌عنوان قوه اول کشور شناخته شده و رئیس‌جمهور بعد از مقام رهبری دومین مقام تلقی می‌شود ولی اجرای وظایف قوه مجریه و قوه قضاییه بر اساس قانونی است که مجلس باید تصویب کند و اگر دو قوه به نوعی از اجرای قانون استکفاف کنند یا فرایند انتشار قانون رو به تعویق بیندازند مجلس در چارچوب ضوابط موجود مبادرت به انتشار ان قانون می‌کند. علی‌نجفی‌توانا به «آرمان ملی» گفت: در اینجا ما با دو چالش یا معضل مواجهیم؛ چالش اول این است که چون اداره کشور در حیطه وظایف قوه مجریه تلقی می‌شود و رئیس‌جمهور در اجرای اصل ۱۱۳ قانون اساسی حافظ حقوق و آزادی‌های مردم است اگر قانونی را از لحاظ زمانی و یا از لحاظ محتوا مناسب ندارند و یا اجرای آن را تماماً یا به صورت بخشی به صلاح مردم و کشور احساس نکنند چه باید کرد؟ قانون در این خصوص ساکت است یعنی رئیس‌جمهور موظف به اجرای قانون است در پیوند با وظایفی که در اختیار

«آرمان ملی» تعامل میان جامعه و حاکمیت را بررسی می‌کند

مردم مولفه قدرت کشور

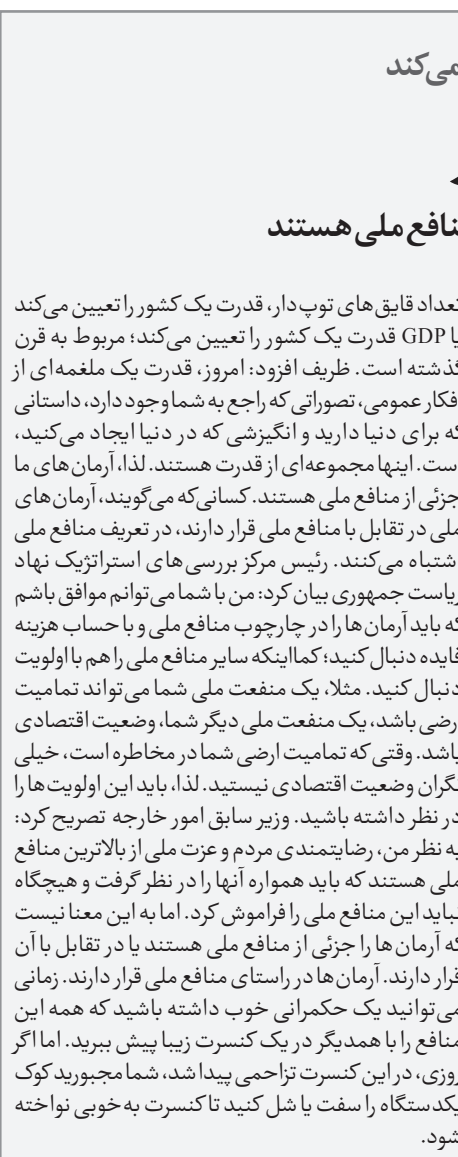
◀ **محمد جواد ظریف:** رضایت‌مندی مردم و عزت ملی از بالاترین منافع ملی هستند

◀ **قدرت مادی**

مساله رابطه حکومت و مردم در صحبت‌های معاون راهبردی رئیس‌جمهور هم منجلی است. چنانکه محمد جواد ظریف اظهار داشت: شما منافع ملی را نمی‌توانید از منافع آرمانی جدا کنید. یک حرف غلطی را آقای کیسینجر راه انداخت که ایران باید بین انقلاب بودن، آرمان بودن و کشور بودن یکی را انتخاب کند. بنده در حضور کیسنجر و شاگردانش به او گفتم که هر وقت آمریکا بین آرمان بودن و کشور بودن یکی را انتخاب کرد؛ آن زمان از ایران هم بخواید یکی را انتخاب کند. طرف با بیان اینکه قدرت یک کشور، مجموعه‌ای از قدرت آرمانی، انگیزشی و قدرت مادی آن است، بیان داشت: هیچ کشوری تنها بر پایه قدرت مادی نیست که بتواند حیات پیدا کند. این تصورات که

او قرار دارد، اما ما با چند چالش عملی در چند جای این قانون مواجهیم. وی افزود: اول اینکه رئیس‌جمهور می‌تواند با ارائه یک درخواست کتبی چالش‌های این قانون را در پیوند با مفاد قانون اساسی به مجلس گوشزد کند یا برای مقام رهبری ارسال نماید و به نوعی این تذکر را بدهد که اگر این قانون اجرا شود تبعات و مشکلات و مسائل عدیده‌ای ممکن است به وقوع بپیوندد. این حقوق‌دان بیان کرد: ما با یک ایراد و چالش عظیم دیگری در اجرا با مواجهیم اولاً بسیاری از مواد این قانون تکرار وظایفی است که در قانون اساسی و قوانین عادی برای وزارتخانه‌ها پیش‌بینی شده است اما چون شکل خاص و هیأت برای اجرای این قانون پیش‌بینی شده مسئله اجرای این قانون مستلزم به واحد اجرایی با پرسنل با بودجه و با برنامه است که در حقیقت باید در ردیف بودجه کشور دیده شود و بنابراین تا زمانی‌که آن به صرف فراهم نشده است این قانون نسبت به اون وزارت نهاد قانون معلق تلقی می‌شود. نجفی‌توان عنوان کرد: بنابراین اجرای این قانون در شرایط موجود قطعاً با چالش‌هایی روبه‌روست که عمدتاً نیاز به بسترسازی تدوین ضوابط آموزش ایجاد نهاد های اجرایی حاکمیتی تصویب برنامه تصویب بوده‌جه دارد اما به نظر من رئیس‌جمهور در چهارچوب قانون جز به شیوه‌ای که گفته شد با تدوین یک لایحه یا تدوین یک نامه و ارسال آن به نمایندگان مجلس و مقام رهبری اجرای توقف اجرای این قانون را باید تقاضا کند. وی تصریح کرد: نمایندگان مجلس غافل از شرایط درونی کشور و اوضاع احوال بیرونی نباشند. مردم به شدت دچار التهاب اقتصادی فرهنگی و اجتماعی هستند و فشارهای متعارف به حداقل خود رسیده است. در چنین شرایطی که انواع و اقسام فشارهای اقتصادی بحث مالیات عوارض افزایش شدید قیمت‌ها در بخش‌های مختلف آستانه مقاومت مردم رو به حداقل رسانده است از ذهنیت‌گرایی فاصله بگیرند و با چرخشی در میان مردم نیازها را اعراض کنند و قانونی تصویب کنند که پذیرش مردم را داشته باشد. نجفی‌توانا در این خصوص که اگر دولت زیر بار ابلاغ قانون نرود و مجلس قانون را ابلاغ کند تکلیف نهادهای زیر مجموعه دولت چیست، تأکید کرد: مدعی‌العموم در این حوزه نمی‌تواند ورود کند چرا که رئیس‌جمهور دومین مقام سیاسی کشور است فقط از طریق مجلس می‌توان نسبت به استنکاف رئیس‌جمهور یا دولت از اجرای قوانین واکنش نشان داد.

تعداد قایق‌های توپ دار، قدرت یک کشور را تعیین می‌کند یا GDP قدرت یک کشور را تعیین می‌کند؛ مربوط به قرن گذشته است. ظریف افزود: امروز، قدرت یک ملغمه‌ای از افکار عمومی، تصواری که راجع به شما وجود دارد، داستانی که برای دنیا دارید و انگیزشی که در دنیا ایجاد می‌کنید، است. اینها مجموعه‌ای از قدرت هستند. لذا، آرمان‌های ما جزئی از منافع ملی هستند. کسانی‌که می‌گویند، آرمان‌های ملی در تقابل با منافع ملی قرار دارند، در تعریف منافع ملی اشتباه می‌کنند. رئیس‌مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری بیان کرد: من با شما می‌توانم موافق باشم که باید آرمان‌ها را در چارچوب منافع ملی و با حساب هزینه فایده دنبال کنید؛ کم‌اینکه سایر منافع ملی را هم با اولویت دنبال کنید. مثلاً، یک منفعت ملی شما می‌تواند نامتایت ارضی باشد، یک منفعت ملی دیگر شما، وضعیت اقتصادی باشد. وقتی که تمامیت ارضی شما در مخاطره است، خیلی نگران وضعیت اقتصاد نیستید. لذا، باید این اولویت‌ها را در نظر داشته باشید. وزیر سابق امور خارجه تصریح کرد: به نظر من، رضایت‌مندی مردم و عزت ملی از بالاترین منافع ملی هستند که باید همواره آنها را در نظر گرفت و هیچگاه نباید این منافع ملی را فراموش کرد. اما به این معنا نیست که آرمان‌ها را جزئی از منافع ملی هستند یا در تقابل با آن قرار دارند. آرمان‌ها در راستای منافع ملی قرار دارند. زمانی می‌توانید یک حکمرانی خوب داشته باشید که همه این منافع را با هم‌دیگر در یک کنسرت زیبا پیش ببرید. اما اگر روزی، در این کنسرت نزاحمی پیدا شد، شما مجبورید کوک یک‌دستگاه را سفت یا شل کنید تا کنسرت به خوبی نواخته شود.

سیاست

گزارش

پس لرزه‌های سقوط اسد

آیا ایران و عربستان در خطرند؟

برای حال بد خاورمیانه اول باید تاریخ آن را بدانیم تا متوجه باشیم امروز چه بلایی بر سر منطقه آمده و خواهد آمد؟
بله این نظامی بریتانیایی کسی بود که خاورمیانه امروز را ترسیم کرد و نقش او بسیار پررنگ‌تر از حتی دولت بریتانیا و آمریکا و کشورهای درگیر با آلمان و عثمانی در جنگ جهانی اول بود. لورنس با حل‌شدن در منش و کردار اعراب توانست به این هدف بسیار بزرگ دست پیدا کند که تا امروز همچنان این کشورها بر سر تعیین مرز و یا زیاده‌خواهی برای سرزمین‌های خود گرفتار یکدیگر شده‌اند.
در این میان تنها جمهوری اسلامی ایران است که به مرزهای خود در تمام این سال‌ها چه قبل و چه پس از انقلاب اکتفا کرده و بر همین اساس مرزهای کشورمان از امنیت خوبی برخوردار بوده‌اند. اما وضعیت فعلی منطقه دیگر حتی برای ایران هم امن نیست.
این روزها سعودی‌ها بیشتر از هر کشور دیگر، سراسیمه اخبار دمشق و تحولات آن را زیرنظر دارند. فارغ از بررسی تاریخی این سرزمین و کینه نوعثمان‌های امروزی از اعراب به دلیل شکست سخت و مفتضاحانه در جنگ اول، ضمن اینکه بر همگان عیان است که پس از قتل «خاشقچی» در سفارت عربستان در استانبول این دو کشور دلخوشی از یکدیگر ندارند و روابط این دو کشور تیره‌تر از قبل هم شد. نه فقط اختلاف بر سر این قتل بلکه مسائلی که بین دو کشور است به شمال آفریقا و اختلافات بر سر جریان‌های اخوانی نیز مربوط می‌شود. سعودی‌ها واهمه این را دارند که جریان اخوان در سوریه علیه دیگر اعراب غیرهمفکر متحد شوند که این خطری برای پادشاهی سعودی است. از سوی دیگر اردوغان متحد ایدئولوژیک قطر است، هر دواز حامیان اخوان و حامس هستند و هر دو کشور از آغاز درگیری‌ها در سوریه به مخالفان بشار اسد (تروریست‌های سابق) حمایت مالی و نظامی داشتند. ضمن اینکه آخرین نشست آستانه قبل از سقوط اسد در دوحه برگزار شد. از سوی دیگر به دلیل همین خاستگاه ایدئولوژیک قطر، ریاض با دوحه سرناسازگاری دارد و از طرفی دیگر امارات نیز بر سر جزایر یمن با سعودی اختلاف نظر بسیار دارند.
همین دلایل کافی است که خاورمیانه را ناامن و به انبار باروت تبدیل کند. امروز شرایط منطقه ظاهر در حال تکرار تاریخ است.

◀ **چه در چال کرد؟**

حقیقتاً طرح خاورمیانه جدید از گ گردن به همه کشورهای درگیر نزدیک است از د ماه‌ها و روزهای آینده شدت جنگ افزایش پیدا خواهد کرد و همین امر ممکن است به خطری جدی برای کشورمان بدل شود.
همین مساله شاید یک خطر جدی برای عربستان که ذکر آن رفت و ایران باشد. دو کشور باید به گفت‌وگوها ادامه دهند و هدایت منطقه را به دست بگیرند؛ حتی اگر لازم به ورود نظامی باشد! ریاض و تهران باید با دیپلماسی کشورهای دیگر خلیج فارس را نیز با خود همراه کنند. کشورهای عربی، اکنون مشروعیت و حکومتشان را درخطر می‌بینند، لذا ترکیه به تهدیدی فوری تبدیل شده که مقابله با آن اتحاد با ایران را می‌طلبد. لذا عربستان یکی از اهداف بالقوه خواهد بود. اتحاد با ایران برای عربستان بسیار ضروری است که این امر احتمالاً سبب عادی‌سازی و به رسمیت شناختن حوثی‌ها در یمن از سوی عربستان شود. یک کارشناس مسائل بین‌الملل اظهار داشت: باید در معادلات منطقه یمن که در حال حاضر تحت سیطره حوثی‌ها است وارد شوند و با کمک آنها کنترل شرایط را به دست بگیریم. حسن بهشتی‌پور گفت: در شرایطی قرار داریم که تنش بین قدرت‌های منطقه‌ای است نه بین‌المللی؛ اگر برنامه‌ای هم داریم برای جهان پساقطبی و منطقه‌گرایی است، چراکه دنیا به این سمت منطقه‌گرایی و چند جانبه‌گرایی می‌رود و هرکدام از قدرت‌ها اندازه نفوذ و قدرت خودشان قادر به عرض اندام هستند. کشورهای حوزه خلیج فارس به همراه عراق و ایران و در این میان «یمن» که در حوزه خلیج فارس نیست را هم به این معادله اضافه کنیم؛ پس از سقوط دمشق کشورهای عربی باید یمن را وارد معادلات منطقه کنند. یمن کشور تاثیرگذاری است. این کشورها باید سریعاً یک پیمان امنیتی را از طریق دیپلماسی پیگیری و یک هدف جامع را دنبال کنند. وی افزود: در زمینه اقتصادی، سیاسی، امنیتی و فرهنگی با هدف کمک به صلح و ثبات در منطقه تا بهانه برای مداخله خارجی نباشد. اما نکته مهم این است که کشورهای خلیج فارس متحد آمریکا هستند و از سوی این کشورها همفکر با آمریکا به ایران بدبین هستند. از سوی دیگر موضع‌گیری بن‌سلمان درباره ایران واقعی است. بن‌سلمان دنبال اصلاحات اقتصادی و سیاسی در عربستان است. برای شکل‌گیری اصلاحات، نیاز به امنیت و ثبات است. سیاست بن‌سلمان تلطیف روابط و حل کردن مشکل با یمن و ایران است. او به واقع به دنبال حل تنش با کشورهای منطقه است و ما باید از این فرصت به نفع امنیت کشورمان استفاده کنیم و به گفت‌وگوها ادامه دهیم و حتی اگر لازم شد به آنها امتیاز هم بدهیم. بهشتی‌پور در ادامه تأکید کرد: عربستان دنبال همکاری با ثبات با ایران است او می‌خواهد سرمایه‌گذاری در عربستان به خطر نیفتد و ثبات اقتصادی برسد. چرا که برای حفظ اقتصاد باید اول امنیت را ایجاد کند که این نکته را متوجه است که بدون ایران ثبات امنیتی ناممکن است. ضمن اینکه ایران نیز باید به دیپلماسی و میدان ادامه دهد تا ضربات مهلکی که به مقاومت خورده است جبران شود چرا که تضعیف مقاومت یعنی قدرت‌گرفتن اسرائیل و قدرت‌گرفتن این رژیم یعنی خطر برای کشورمان.